

Caisa – Kulttuurisen monimuotoisuuden edistäjä ja edelläkävijä

Kansainvälinen kulttuurikeskus Caisa perustettiin vuonna 1996, esimerkkinä aiemmin Turussa perustettu kansainvälinen kohtaamispaikka. Yksittäiset kunnallispoliitikot, järjestöt ja kaupunkilaiset olivat sitä mieltä, että myös Helsinkiin tarvittaisiin paikka, jossa uudet ja vanhat kuntalaiset voisivat kohdata toisensa. Huolena oli erityisesti maahanmuuttajien sopeutuminen Suomeen, heidän syrjäytymisensä ennaltaehkäisy sekä heidän työllistymismahdollisuutensa Helsingissä.

Vilkkaan keskustelun saattamana Helsingin kaupunginvaltuusto vuonna 1995 hyväksyi budjetissaan uuden kohdan "Kansainvälisen kohtaamispaikan" perustamiseksi, ja Caisa avasi ovensa 26.3.1996. Nimi Caisa, joka syntyi nimikilpailun tuloksena, viittaa sekä sen alkuperäiseen sijaintiin Kaisaniemenkatu 6 B:ssä, että sanoihin "Casa International", eli kansainvälinen talo tai koti.

Caisan alku oli vaatimaton. Tila oli pieni ja vakinaisia työntekijöitä aluksi vain yksi. Caisan ensimmäinen johtaja oli Tuula Leino. Alusta alkaen Caisa palveli uusia ja vanhoja vähemmistöjä ja kantaväestöön kuuluvia. Pyrkimyksenä oli tukea uusien etnisten ja kulttuurivähemmistöjen integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan niin, että heidän identiteettinsä, kulttuurinsa ja kielensä samalla säilyisi. Innostus oli suuri ja aivan uusia maahanmuuttaja- ja monimuotoisuutta edistävän työn muotoja kehitettiin. Caisa toimi monella tapaa pioneerinä ja hautomona, jonka kehittämiä työmuotoja levisi myös Helsingin muihin hallintokuntiin, samoin kuin muualle Suomeen.

Hallinnollisesti Caisa sijoitettiin alunperin kahden eri viraston - sosiaaliviraston ja kulttuurikeskuksen (ent. kulttuuriasiankeskus) - alaisuuteen, mutta sittemmin sosiaalivirasto vetäytyi hankkeesta. Kuuluminen Helsingin kulttuurikeskukseen on merkinnyt Caisalle toiminnan vähittäistä painottumista enemmän kulttuuria koskevaksi - mikä ei suinkaan ollut ainoa alkuperäinen ajatus Caisaa perustettaessa. Caisassa kulttuuri on kuitenkin aina ymmärretty sanan laajassa merkityksessä: Caisan toiminta kattaa niin taidenäyttelyjä, konsertteja ja teatteriesityksiä, kuin myös seminaareja, ruokakarnevaaleja ja oman kielen ja kulttuuriperimän säilyttämiseen tärkeitä perhekerhoja.

Vuoden 1996 ja 2001 välillä Caisa sai viisi uutta vakanssia, mutta työllisti samalla kymmeniä pitkäaikaistyöttömiä, ns tukityöllistettyjä, harjoittelijoita ja oppisopimuskoulutettavia. Vuonna 2000 Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi Caisalle sen silloisen vt. johtajan, KTM Tuula Meres-Wuoren esittelemän uuden, kaksi kertaa suuremman tilan. Caisan ensimmäinen johtaja Tuula Leino luopui virastaan v. 2001 ja uusi johtaja Valt.tri Johanna Maula nimitettiin sen historian ensimmäisen avoimen hakuprosessin kautta Caisan johtajaksi v. 2001 lopussa ja hän aloitti työnsä Caisassa 2002. Uusiin tiloihin muutettiin vuoden 2003 alussa. Caisa sai vuosina 2002-2006 10 uutta vakanssia, joista osa pystyttiin täyttämään avoimien hakumenettelyprosessien kautta. Myöhemmin muutamat Caisan henkilökuntaan kuuluvista ”jalkautettiin” kulttuurikeskuksen alaisiin muihin yksiköihin edistämään myös näissä monimuotoista kulttuuritoimintaa.

Vuonna 2010 Caisan vakituinen henkilökunta on 10 henkeä, joista puolet muualla kuin Suomessa syntyneitä (9.5 vakituista vakanssia). Tämän lisäksi Caisassa toimii pääasiallisesti kaksi teatteritekniiseen henkilökuntaan kuuluvaa työntekijää, jotka kuuluvat Helsingin kulttuurikeskuksen vakituiseen henkilökuntaan ja samoin määräaikaissä tehtävissä 2-3 henkeä. Henkilöstön koulutustaso on korkea ja kielitaito monipuolinen, useimpien puhuessa 3 – 7 kieltä. Kävijöitä Caisassa oli vuonna 2009 n. 90000 ja tilaisuuksia järjestettiin n. 500. Caisan tiloja käyttää säännöllisesti yli 80 eri ryhmää ja yhteisöä ja sillä on kymmeniä yhteistyökumppaneita

viranomaisista vähemmistöjen omiin yhdistyksiin ja eri maiden suurlähetystöihin. Caisassa kohtaavat ryhmät city-saamelaisista somalialaisiin ja turvapaikanhakijoista diplomaatteihin.

Caisan visio on olla kulttuurisen monimuotoisuuden asiantunteva edistäjä ja edelläkävijä Suomessa, sekä tunnettu ja arvostettu eritaustaisten väestöryhmien kohtaamispaikka. Caisa tukee eri etnisten ryhmien kulttuurin harjoittamismahdollisuuksia. Caisan tukee maahanmuuttaneiden integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan kulttuurin keinoin. Caisa tarjoaa esiintymismahdollisuuksia eri taustaisille taiteilijoille ja esiintyjille. Caisa toimii ennakkoluuloja ja rasismia vastaan erityisesti kulttuurin keinoin. Caisa tarjoaa myös helsinkiläisille tietoa eri kulttuureista ja monimuotoisia kulttuurielämyksiä.

Caisa tarjoaa alkuperäisen visionsa mukaisesti tietoja suomalaisesta yhteiskunnasta maahanmuuttajille. Tästä syystä Caisa perusti v. 2003 web-pohjaisen www.infopankki.fi-tietopalvelun, joka nyt toimii 15 eri kielellä. Infopankki toimii vuodesta 2005 lähtien kansallisella tasolla Tampereen, Turun, Oulun, Vantaan, Espoon, Rovaniemen ja Kuopion kaupunkien ja Kainuun maakunnan liityttyä siihen. Vuonna 2009 www.infopankki.fi eriytettiin omaksi yksikökseen, jonka projektipäällikkönä toimii v. 2009 alusta Ahmed Akar. Caisalle ja Infopankille myönnettiin v. 2008 Valtion Tiedonjulkistamispalkinto ja Helsingin kaupungin monimuotoisuuspalkinto.

Tärkeimpiä Caisaa käsitteleviä tutkimuksia:

Joronen, Tuula (2003), Helsingin ulkomaalaispolitiikan teoria ja käytäntö, Helsingin kaupungin tietokeskuksen verkkojulkaisuja 2003:17, Helsingin kaupungin tietokeskus.

Joronen, Tuula (toim. (2009), Maahanmuuttajien vapaa-aika ja kulttuuripalvelut pääkaupunkiseudulla, tutkimuksia 2009:4, Helsingin kaupungin tietokeskus, Helsinki

Joronen, Tuula ja Saukkonen, Pasi (2008), Ourvision Song Contest 2007, teoksessa Keskinen, Vesa (toim), Täydet pisteet – Twelve Points: Eurovision laulukilpailut Helsingissä, Helsingin kaupungin tietopalvelukeskus

Saukkonen, Pasi (2010), Kotouttaminen ja kulttuuripolitiikka. Tutkimus maahanmuutosta ja monikulttuurisuudesta suomalaisella taiteen ja kulttuurin kentällä. CUPORE julkaisuja 19/201